



**Studiegids 2021 – 2022**  
**Bacheloropleiding Film en Televisie**  
Sound Design – Jaar 1



**Nederlandse Filmacademie**  
Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten



# INHOUDSOPGAVE

<b>1. Inleiding Sound Design.....</b>	<b>3</b>
<b>2. Beroep en werkveld van Sound Design.....</b>	<b>4</b>
<b>3. Team van Sound Design.....</b>	<b>6</b>
<b>4. Globaal programma Sound Design.....</b>	<b>7</b>
Hoofdlijnen van het programma in jaar 1 t/m 4.....	7
Programmaoverzicht jaar 1.....	8
<b>5. Detailbeschrijvingen programma jaar 1.....</b>	<b>9</b>
Blok 1: Film als kunstvorm in de Europese traditie.....	9
Blok 2: idee ontwikkeling.....	10
Blok 3: visual storytelling.....	11
Blok 4: de narratieve kracht van geluid en montage.....	13
Blok 5: het realiseren van een korte documentaire.....	14
Blok 6: het realiseren van een korte fictiefilm.....	16
Specialisatieprogramma Sound Design.....	17
Specialisatie 1: wie zijn we en waar werken we mee?.....	18
Specialisatie 2: aspecten van geluidsofname, geluidsmontage en kritisch luisteren ....	19
Specialisatie 3: mini-documentaire oefening.....	20
Specialisatie 4: geluidsmontage, mixage en storytelling in geluid.....	21
Specialisatie 5: geluidsmanipulatie door Worldizen.....	22
Specialisatie 6: jouw geluidsperspectief.....	22



# 1. INLEIDING SOUND DESIGN

Van oudsher is de afstudeerrichting Sound Design een combinatie van de drie specialismen: geluidsopname, geluidsmontage én mixage, waarbij zowel voor documentaire als voor fictie films wordt gewerkt. Deze aanpak zorgt ervoor dat Sound Design studenten het (separate) belang van deze specialistische onderdelen ontdekken en de interactie tussen die verschillende onderdelen inhoudelijk leren gebruiken: geen enkel onderdeel staat op zichzelf, het is de samenhang die ook voor de losse onderdelen inhoud genereert.

Zo wordt een Sound Design student in principe opgeleid als multi-specialist die bovendien, dankzij de zeer intensieve samenwerkingsverbanden tijdens de praktijkoefeningen, veel kennis van en ervaring met de aansluitende vakgebieden opdoet. Gaandeweg de opleiding kan een individuele student zich, indien gewenst, meer concentreren op één van de vakspecialismen, om zo op dat gebied een (iets) hoger eindniveau te bereiken.

In de verschillende specialismen moet voldoende kennis en kunde worden opgedaan in een afwisseling tussen theorie en praktijk, waarbij de noodzakelijke kennis en kunde voor elk van de onderdelen zeer veelomvattend is. Het is onmogelijk om dit - in vier jaar - voor alle onderdelen met even grote diepgang te doen, en dat betekent dat er weloverwogen keuzes gemaakt moeten worden in welke elementen voor de opleiding Sound Design prioriteit hebben. Op dit moment is er vanuit de opleiding absolute prioriteit voor een inhoudelijke benadering van geluid bij beeld, om ervoor te zorgen dat studenten Sound Design elk aspect van hun werk (zowel voor geluidsopname als voor geluidsmontage en mixage) in ieder geval relateren aan wat de vertelling, in het kader van de regievisie, inhoudelijk en emotioneel bij het publiek moet losmaken.

Er zal bovendien blijvende aandacht en energie nodig zijn om studenten van de vakklassen scenario, regie en productie een zodanig inzicht in de werking van geluid/sound design te geven, inclusief de daarvoor noodzakelijke praktische voorwaarden, dat de filmische vertellingen op de academie en in de beroepspraktijk een cinematografisch niveau krijgen vanuit de inhoudelijke toepassing van het geluid.



## 2. BEROEP EN WERKVELD VAN SOUND DESIGN

In film gaat het om beeld én geluid. Een Sound Designer geeft vorm aan alles wat in de film te horen is.

Van oudsher is Sound Design een combinatie van drie specialismen: geluidsopname, geluidsmontage én mixage, waarbij zowel voor het documentaire -, fictie - als animatie genre kan worden/wordt gewerkt, waarbij de geluidsinhoud varieert van Foley en nasynchronisatie tot voice-over, geluidseffecten, atmosferen en soms ook muziek.

De drie specialismen staan nooit op zichzelf, het is de samenhang tussen de specialistische onderdelen die ook voor de losse onderdelen inhoud genereert. Het Sound Design, zoals waarneembaar voor het publiek, kan binnen elk van de drie specialismen ontstaan of worden gemaakt, het is de specifieke scène/film inhoud (onafhankelijk van het genre) die bepaalt hoe en in welke mate de drie Sound Design onderdelen samenwerken voor het beste resultaat, in combinatie en synthese met het (gemonteerde) beeld.

Vanwege de opmerkelijke en fundamentele verschillen tussen beeld en geluid (beeld wordt geprojecteerd via stilstaande beelden, geluid beweegt altijd; beeld wordt geprojecteerd op een projectievlak, geluid wordt driedimensionaal geprojecteerd in de ruimte) is de manier van opnemen, manipuleren, representeren en presenteren van geluid heel anders dan bij beeld, hetgeen een geheel eigen expertise vraagt.

Een belangrijk (historisch) gegeven voor de Sound Designer is dat alle andere vakspecialisten in het werkproces meestentijds bezig zijn met de vertelling van het verhaal 'in beeld', terwijl de Sound Designer zich (vaak als enkeling) richt op de vertelling van het verhaal 'in geluid'. Vanwege het fundamentele verschil in beeld en geluid is voor een optimale aanpak en de samenwerking en synthese van beeld én geluid, veel aandacht nodig van alle samenwerkende filmmakers. Dit betekent dat een inhoudsvol Sound Design pas mogelijk wordt wanneer scenario/plan van aanpak, regie en productie hiervoor voldoende intrinsieke mogelijkheden scheppen en alle andere vakspecialisten deze mogelijkheden onderkennen, ondersteunen en uitbuiten.

In het algemeen is het gedurende het productieproces belangrijk dat het geluidsteam 'onzichtbaar' z'n werk doet en het beeldteam 'onhoorbaar'. Het laatste is in de praktijk (extreem veel) moeilijker te bereiken dan het eerste omdat de geluidswereld buiten 'het beeld' net zo aanwezig zal zijn/is als de geluidswereld in beeld: geluid beperkt zich niet tot wat er in het filmkader te zien is. Controle over de uiteindelijk in de film hoorbare geluidswereld is alleen bereikbaar als alle filmmakers daar gezamenlijk de inspanning voor willen leveren.

In het 'topsegment' van de beroepspraktijk (bioscoopfilm) is een zekere mate van specialisatie gebruikelijk, vooral set en post zijn vaak een apart werkgebied. De productiemiddelen voor geluidsopname, geluidsmontage en mixage zijn zeer verschillend en binnen het 'topsegment' buitengewoon omvangrijk en kostbaar (nog steeds). De kennis en kunde die nodig zijn voor het beheersen van de productiemiddelen voor het geluid zijn logischerwijs slechts bereikbaar na langdurige training en komen vaak pas echt tot hun recht met zeer veel werkervaring. Het is daarom minder gebruikelijk dat een Sound Designer in het topsegment excelleert in alle drie de specialismen, economische motieven spelen hierbij dus ook een rol.

De voortschrijdende techniek en digitalisering hebben er echter wel voor gezorgd dat bijna alle productiemiddelen sterk in prijs zijn gedaald, de mogelijkheden extreem zijn toegenomen en de bereikbare geluidskwaliteit ongekend hoog is.



Direct ónder het topsegment zijn de mogelijkheden voor het combineren van specialistische taken binnen Sound Design zodoende behoorlijk groot: de ene Sound Designer draait een kleine documentaire om op het volgende moment de synchrone geluidsmontage te verzorgen van de grote fictie film die daarvóór gedraaid is, een andere Sound Designer mixt een gecompliceerde documentaire met zelf in surround opgenomen atmosferen, voor de internationale première in Venetië.

Digitale camera's, van het allerhoogste topsegment tot ver daaronder (deze camera's zijn inmiddels in elke prijsklasse beschikbaar), vormen al langere tijd een kolossale uitdaging voor Sound Designers:

- Het tegelijk draaien met meerdere camera's neemt toe, waarbij de tweede camera op het laatste moment en met-groot-gemak wordt ingezet voor second-unit opnamen, zonder dat er een tweede geluidspersoon/geluidscrew beschikbaar is
- De toegenomen 'gevoeligheid' van digitale camera's in combinatie met (zeer) lichtgevoelige lenzen en een adequate keuze voor locatie('s) zorgt ervoor dat 'uitlichttijd' indien gewenst tot een minimum kan worden beperkt zonder onoverkomelijk kwaliteitsverlies. Een veel hogere werksnelheid komt zo binnen bereik, mede omdat grootte en gewicht van de camera afnemen en stabilisering van de hand-held camera op verschillende manieren mogelijk is: fictie films kunnen qua werksnelheid gaan lijken op documentaire, een gedegen voorbereiding wordt essentieel voor geluid: 'pre-light' zou 'pre-sound' kunnen worden
- De beeldkwaliteit van digitale camera's neemt toe evenals de mogelijkheden voor nabewerking van het digitale beeld. De inhoud van het beeld is zodoende tijdens het draaien niet definitief; in de postproductie wordt het ruime medium een close-up, een beeld-verstorende snelweg verdwijnt via visual effects; in beeld met meer of minder moeite snel weg, in geluid een blijvende bron van inhoudsloze aanwezigheid.



### 3. TEAM VAN SOUND DESIGN

Het onderwijs wordt verzorgd door een vast team aangevuld met een beperkt aantal gastdocenten. Het vaste team zorgt ervoor dat het programma en de uitvoering ervan kwalitatief goed zijn. Dit team vormt de kern van de afstudeerrichting en bestaat uit:

- Michel Schöpping – studieleider sound design
- Jillis Molenaar – docent sound design
- Giel van Geloven – docent sound design
- Kaveh Vares – docent sound design
- Karin van den Heuvel – coördinatie en ondersteuning (onderwijsbureau)

De studieleider is verantwoordelijk voor:

- de inhoud van het onderwijsprogramma als geheel
- de opbouw en de samenhang van dat onderwijsprogramma
- het aansturen van de uitvoering van het onderwijs
- het bewaken en verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs
- het selecteren en begeleiden van geschikte gastdocenten
- het bijhouden en bewaken van de studievoortgang van studenten
- overleg met het werkveld over de eindkwalificaties en het onderwijsprogramma

De vaste docenten verzorgen zelf diverse onderdelen van het programma zoals het geven van lessen en het begeleiden en coachen van oefeningen.

Gastdocenten verzorgen bepaalde onderdelen van het programma. Enkele regelmatig terugkerende namen zijn:

- Cilia Erens,
- Vladimir Rakic
- Frank van der Weij, e.a.

Medewerkers van het onderwijsbureau ondersteunen de studieleider en (gast)docenten bij de organisatie en de uitvoering van het onderwijs. Zij zorgen ervoor dat alles zo goed mogelijk verloopt.

Het *propedeuseteam* coördineert en ondersteunt het gemeenschappelijke onderwijs:

- Lonneke Worm - programmahoofd propedeuse
- Fleur van Berge - coördinatie & schrijfcoach propedeuse (vanuit onderwijsbureau)
- Blokdocenten (deze staan vermeld bij ieder blok) – hoofddocenten van een blok



## 4. GLOBAAL PROGRAMMA SOUND DESIGN

### Hoofdpijnen van het programma in jaar 1 t/m 4

#### *Propedeuse: basisjaar*

- Grotendeels een gemeenschappelijk programma
- Gezamenlijke introductie op filmmaken en de verschillende disciplines
- Diverse basistheorie
- Kleine praktijkoefeningen
- Bezoek aan festivals
- Specialisatieprogramma eigen afstudeerrichting
- Aan het eind wordt vastgesteld of je geschikt bent om door te gaan naar de hoofdfase van de afstudeerrichting

#### *Tweede jaar: ambacht en samenwerken*

- Vanaf nu werken studenten vooral vanuit de afstudeerrichting
- Een aantal gemeenschappelijke praktijkoefeningen, waarin je leert samenwerken
- Vakinhoudelijke voorbereiding op deze oefeningen met veel aandacht voor de ambachtelijke kant
- Nog een deel gemeenschappelijke basistheorie
- Vakspecifieke praktijk / theorie
- Aandacht voor reflectie op inhoud, samenwerking en het leerproces

#### *Derde jaar: verdiepen en onderzoeken*

- Focus op verdiepen en onderzoeken van filmische mogelijkheden maar ook van de eigen ambachtelijke en artistieke mogelijkheden en ambities
- Een kleinere en een grote gemeenschappelijke praktijkoefening
- Nog een deel gemeenschappelijke basistheorie
- Vakspecifieke praktijk / theorie
- Stage
- Excursie
- Start voorbereiding eindexamenfilm(s)
- Ruimte voor individuele invulling

#### *Vierde jaar: profileren en bewijzen*

- Voornamelijk in het teken van de eindexamenfilm(s)
- Excursie
- Stage
- Scriptie
- Voorbereiding beroepspraktijk



## Programmaoverzicht jaar 1

Het eerste jaar, de propedeuse, biedt een stevige algemene basis voor het professionele filmmaken en vormt daarmee het fundament van het vier-jarige onderwijsprogramma. Studenten van alle afstudeerrichtingen samen volgen grotendeels een gemeenschappelijk programma waarin de 'fundamentals' van het filmmaken aan bod komen, zowel artistiek/inhoudelijk als technisch. Basistheorie, kleine praktijkoefeningen en festivalbezoek wisselen elkaar af en zo maken alle studenten kennis met het filmvak in de brede zin van het woord.

Daarnaast is er een specialisatieprogramma waarin je samen je vakklasgenoten dieper kennis maakt met artistieke/inhoudelijke en technische vaardigheden van je eigen afstudeerrichting.

- Gemeenschappelijk programma
  - Blok 1: Film als kunstvorm in de Europese traditie 7,5 EC
  - Blok 2: Idee ontwikkeling 7,5 EC
  - Blok 3: Visual storytelling 7,5 EC
  - Blok 4: De narratieve kracht van geluid en montage 7,5 EC
  - Blok 5: Het realiseren van een korte documentaire 7,5 EC
  - Blok 6: Het realiseren van een korte fictiefilm 7,5 EC
  
- Specialisatieprogramma Sound Design 15 EC  
introductie van het vak Sound Design
  - Specialisatie 1: wie zijn we en waar werken we mee: introductie en apparatuur en programmatuur leslokaal sound design
  - Specialisatie 2: aspecten van geluidsopname, -montage en kritisch luisteren: enkele aspecten van het vak verkend
  - Specialisatie 3: minidocumentaire oefening: de presentatie van een documentair gemanipuleerde werkelijkheid
  - Specialisatie 4: geluidsmontage, mixage en storytelling: drie kernonderdelen van het vak verder onderzocht
  - Specialisatie 5: geluidsmanipulatie door worldizen: de heropname en 'vervorming' van geluid speelt een inhoudelijke rol
  - Specialisatie 6: jouw persoonlijk geluidsperspectief: individueel en in samenwerking verder verkennen van je professionele potentie

Je kunt in het propedeusejaar nader onderzoeken of je opleidingskeuze de juiste is. Andersom is het voor de opleiding een gelegenheid om nader te onderzoeken of je geschikt bent voor de opleiding. Aan het eind van het schooljaar wordt formeel vastgesteld of je aan de eisen voldoet om toegang te krijgen tot de hoofdfase van je afstudeerrichting. Deze eisen staan beschreven in artikel 12 van de Onderwijs- en Examenregeling (OER). Wanneer je alle onderdelen van de propedeuse met succes hebt afgerond, en dus de 60 studiepunten behorend bij jaar 1 hebt behaald, ontvang je een propedeusegetuigschrift.





## 5. DETAILBESCHRIJVINGEN PROGRAMMA JAAR 1

### Blok 1: Film als kunstvorm in de Europese traditie

Het blok 'Film als kunstvorm in de Europese traditie' is de eerste van de zes blokken waaruit het gemeenschappelijke deel van de propedeuse bestaat. Logischerwijs staat het vooral in het teken van kennismaken. Kennismaken met elkaar, in de jaargroep en in je vakklas, met docenten en medewerkers, met het gebouw. Maar ook met hoe het er op de Filmacademie aan toe gaat, hoe het onderwijs in elkaar zit en wat er van je verwacht wordt.

Inhoudelijk biedt het blok een introductie op de filmgeschiedenis en de dramaturgie. Wat verstaan we onder 'film'? Hoe verhoudt het zich tot andere kunstvormen? Hoe verhouden goede films van nu zich tot de (film)geschiedenis? Wat maakt een verhaal tot een goed verhaal? En dan vooral: de rol daarbij van de dramatische structuur.

Dit blok bestaat naast enkele theoretische verkenningen voor een belangrijk deel uit goed naar films kijken en deze analyseren. Klassiekers uit de filmgeschiedenis, maar ook actuele films die dit jaar draaien op het Nederlands Film Festival (NFF) in Utrecht. Daartoe leer je gebruik te maken van een analysemodel. Daarnaast ga je ook praktisch als maker aan de slag door allemaal een persoonlijke audiovisuele monoloog te realiseren en te ervaren wat dat met je doet als filmmaker.

#### *Literatuur / leermiddelen*

- Kristin Thompson en David Bordwell, *Film History An Introduction (Fourth Edition)*, 2019
- David Howard en Edward Mabley, *The Tools of Screenwriting*, 1995

#### *Leerdoelen*

Na afloop van dit eerste blok kun je:

- de basiskenmerken en –principes van de dramatische structuur van een vertelling herkennen en de werking ervan uitleggen en verklaren
- scripts van anderen analyseren en er een interpretatie over verwoorden m.b.v. basisbegrippen uit de dramaturgie
- films van anderen analyseren en er een mening over verwoorden
- jouw huidige kwaliteiten als beginnend filmmaker aangeven (nulmeting)
- aangeven hoe het voor jou was om als filmmaker met anderen aan iets persoonlijks te werken
- je huidige sterke en minder sterke punten aangeven m.b.t. schriftelijk communiceren (Nederlands) en m.b.t. samenwerken

Daarnaast heb je ook gewerkt aan enkele lange termijn doelen die pas later worden getoetst en beoordeeld:

- het specifieke van film en de verschillen en de overeenkomsten tussen film en andere kunsten schetsen
- de hoofdlijnen van de geschiedenis van de narratieve film/documentaire (cinema/tv/online) schetsen en daarbij de belangrijkste kenmerken van de verschillende perioden aangeven
- enkele belangrijke klassieke films of filmfragmenten in eigen woorden historisch duiden

#### *Blokdocenten*

Ellen-Alinda Verhoeff, Menno Otten en René van Uffelen



### *(Gast)docenten*

Amira Day (Scenarist), Amrita Das (diversity facilitator), Daan van den Hurk (filmpianist) en Nicky Stolker, (docent communicatie)

### *Onderwijsvorm*

Een mix van colleges, individuele opdrachten, groepsopdrachten en festivalbezoek.

### *Contacttijd*

120 uur

### *Toets*

Na afloop van het blok gaan we na of je de leerdoelen van dit blok in voldoende mate hebt behaald aan de hand van drie toetsopdrachten:

- scriptanalyse van een korte film
- toetsopdracht Nederlands Film Festival (NFF)
- individueel reflectieverslag over blok 1

### *Beoordeling*

Je krijgt de 7,5 EC toegekend indien:

- je voldoende aanwezig bent geweest (we gaan uit van 100% bij de praktische activiteiten en minimaal 80% bij de gemeenschappelijke theorielessen)
- de toetsopdrachten minimaal met een voldoende zijn beoordeeld.

### *Herkansing*

Opdracht in overleg met de blokdocenten.

### *Studiebelasting*

7,5 EC (210 uur)

## **Blok 2: idee ontwikkeling**

In dit blok gaat het om de ontwikkelingsfase: hoe kun je een idee of concept voor een film ontwikkelen. Hoe kom je aan een goed idee en hoe ontwikkel je dat tot een verhaal geschikt voor een documentaire of fictie film. De 'werkelijkheid' staat daarbij centraal als thema. Wat is die 'werkelijkheid'? En hoe kun je die werkelijkheid benaderen vanuit een documentaire- en fictief oogpunt?

Week 1 en 2 zijn gericht op het onderzoeken en ontwikkelen van een documentaire idee, week 3 en 4 zijn gericht op het ontwikkelen van een idee voor korte fictie film.

### *Films*

De filmlijst is te vinden in de digitale leeromgeving (DLO) voor dit blok.

### *Leerdoelen*

Na afloop van dit blok kun je:

- op basis van research een idee vinden en ontwikkelen naar een gegeven vorm
- bij deze ontwikkeling de basiskenmerken en -principes uit de dramaturgie inzetten
- in een eenvoudig filmplan; motivatie, verhaal, dramatische potentie en personages omschrijven
- een filmidee presenteren
- op constructieve wijze elkaar feedback geven en ontvangen (peer feedback)



- aangeven hoe tijdens de ontwikkelfase de creatieve samenwerking verloopt en reflecteren op jouw rol tijdens de opdrachten
- aangeven op welke manier je verhalen in de buitenwereld kunt ontdekken
- aangeven hoe je als filmmaker verhoudt tot de buitenwereld

#### *Blokdocenten*

Tom Fassaert, Eva Eisenloeffel, Ellen-Alinda Verhoeff

#### *(Gast)docenten*

o.a. en onder voorbehoud: Ido Abram (presenteren), Soraya vd. Pol (research), René van Uffelen&Menno Otten (film in context), NNB (samenwerken en communiceren), Hasse van Nunen (productie, creative producing & impact producing), Shariff Korver (regie)

#### *Onderwijsvorm*

Het blok bestaat uit een aantal (gast)colleges waarin o.a. begrippen als research, invalshoek, vorm, conflict, synopsis, filmplan en doelgroep aan bod zullen komen. De nadruk ligt op zelfstandig werken, in kleine groepjes ga je op zoek naar verhalen uit de samenleving en doe je research ten behoeve van het ontwikkelen van een documentaire- en fictie plan.

#### *Contacttijd*

120 uur

#### *Toets*

Wát wordt er beoordeeld?

Na afloop van het blok gaan we na of je de belangrijkste leerdoelen van dit blok in voldoende mate hebt behaald. Dit wordt beoordeeld aan de hand van het volgende:

- het uitgewerkte filmidee voor een korte documentaire
- het uitgewerkte filmidee voor een korte fictiefilm
- het mondeling presenteren van je filmidee aan de groep
- kort reflectieverslag over dit blok

#### *Beoordeling*

Je krijgt de 7,5 EC toegekend indien:

- je voldoende aanwezig bent geweest (we gaan uit van 100% bij de praktische activiteiten en minimaal 80% bij de gemeenschappelijke theorielessen)
- de toetsopdrachten minimaal met een voldoende zijn beoordeeld.

#### *Herkansing*

Opdracht in overleg met de blokdocenten.

#### *Studiebelasting*

7,5 EC (210 uur)

### **Blok 3: visual storytelling**

In het blok 'visual storytelling' gaan we al wat meer de diepte in: je onderzoekt actief hoe je binnen een dramatische structuur het verhaal visueel kunt vormgeven. We gaan een wereld bouwen rondom een zelfgekozen personage. Welke gereedschappen gebruiken de vakgebieden VFX&IM, Production design en Cinematography om een visuele en emotionele impact te creëren bij de kijker?



Dit blok bestaat uit theorie en colleges, waarbij je de geleerde kennis direct toepast in verschillende opdrachten. Welke beeldtaal kennen we, bewust en onbewust? Met deze kennis gaan we direct zelf aan de slag. Hoe zorg je ervoor dat je een beeld kan ruiken, proeven en voelen? In korte intensieve modules ga je je verdiepen in de inhoudelijke en praktische toepassingen van de gereedschappen van de vakgebieden. We sluiten het eerste gedeelte van het blok af met een groepsopdracht waarin we een korte film maken. Ook werk je weer verder aan de filmgeschiedenis en de filmlijst.

In de tweede week bezoeken we het documentaire festival IDFA. Dit is het grootste en belangrijkste internationale filmfestival op het gebied van de documentaire. We gaan documentaires bekijken die filmisch gezien belangwekkend of vernieuwend zijn, die relevant zijn voor de huidige maatschappij en die de kijker ertoe brengen na te denken, te discussiëren en vragen te stellen. We sluiten IDFA af met een betoog van een voor jou toonaangevende documentaire.

### *Leerdoelen*

Na afloop van dit blok kun je:

- de visual storytelling in een film of documentaire herkennen en analyseren en een relatie leggen met de filmgeschiedenis
- een basiskennis aantonen van de gereedschappen en de inhoudelijk verhalende werking van visual storytelling bij film en documentaire
- een bepaald gegeven (script of logline) interpreteren en vormgeven in een korte scene door inhoudelijk gebruik te maken van de gereedschappen van de vakgebieden visual effects, production design en cinematography
- de rol en het samenwerkingsproces benoemen van visual effects, production design en cinematography
- constructief communiceren bij een samenwerkingsproces (van brainstorm tot eindopdracht)

### *Literatuur / leermiddelen*

- Marc Matze en Mick van Rossum, online lesstof Cinematography, Filmacademie, 2018
  - Lonneke Worm basis fotografie, Filmacademie, 2016
  - Hans Beerekamp, docupedia.nl, zekere tendensen in de Nederlandse documentaire, 2011
- Deze literatuur staat op de DLO of wordt uitgedeeld in de les.

### *Blokdocenten*

Anne Winterink, Lonneke Worm, Marc Matze en Kasper Oerlemans

### *(Gast)docenten*

Marc Matze, Mies Rogmans (docenten cinematography), Jillis Molenaar (docent Sound Design) Joery Verweij (visual effects en production design), Janneke vd. Wel (gastdocent VFX&IM) Michel de Graaf (studieleider production design), Ellen Lens (costume designer), Jan Derk v.d. Berg, Mart Dominicus (docent regie fictie), René van Uffelen (filmgeschiedenis), Menno Otten (filmgeschiedenis), en Anna de Beus (samenwerken en communiceren), Gregg Tellusa (cinematographer)

### *Onderwijsvorm*

Een mix van (online) colleges, praktijkonderwijs, een individuele opdracht, een groepsopdracht en festival bezoek.

### *Contacttijd*

120 uur



### *Toets*

Na afloop van het blok gaan we met behulp van de beoordelingscriteria na of je de belangrijkste leerdoelen van dit blok in voldoende mate hebt behaald aan de hand de volgende producten:

- groepsopdracht
- individueel/duo: analyse visual storytelling
- individueel: betoog IDFA
- individueel: reflectieverslag

### *Beoordeling*

Je krijgt de 7,5 EC toegekend indien:

- je voldoende aanwezig bent geweest (we gaan uit van 100% bij de praktische activiteiten en minimaal 80% bij de gemeenschappelijke theorielessen)
- de toetsopdrachten minimaal met een voldoende zijn beoordeeld.

### *Herkansing*

Opdracht in overleg met de blokdocenten.

### *Studiebelasting*

7,5 EC (210 uur)

## **Blok 4: de narratieve kracht van geluid en montage**

In blok 1 t/m 3 heb je kennismaat met dramatische structuren, visuele beeldtaal en analyse. Vanuit deze basis ga je nu de werking van geluid en montage in een filmische vertelling onderzoeken. Een proces waarbij tijd, structuur en vormgeving voortvloeit vanuit idee, inhoud en concept.

Inhoudelijk biedt het blok lessen en oefeningen over de narratieve kracht van montage en geluid: Wat zie ik van wat ik hoor en wat hoor ik van wat ik zie? Hoe breng je een dramatische structuur aan? Hoe belangrijk is de plaatsing van een shot en het geluid in een vertelling? Wat is het verschil tussen een subjectieve en objectieve vertelling en hoe zet je dit in om spanning te creëren? Wat betekent dit voor de *découpage*?

Aan de hand van een case study nemen we een 'kijkje in de keuken' van het post-productieproces van een film of serie. De makers zijn aanwezig en we bespreken het inhoudelijke proces en de samenwerking. Met de opdracht 'Given Footage' ga je met alle opgedane kennis het experiment aan om de narratieve kracht van een filmische vertelling via montage en geluid verder te ontdekken.

### *Literatuur / leermiddelen*

- Walter Murch, *In the Blink of an Eye, A Perspective on Film Editing (Second Edition)*
  - Ben Zijlstra, *leerstof Cinematisch Geluid, Filmacademie, 2018*
- De kosten zijn reeds betaald middels de Bijdrage Leermiddelen. (behalve de leerstof *Cinematisch Geluid*, deze zal worden verrekend)

### *Leerdoelen*

Na afloop van dit blok kun je:

- de basiskennmerken en –principes van de narratieve werking van geluid en montage in film herkennen en de werking ervan uitleggen en verklaren.
- het narratief van een eenvoudige scene vertalen in een passend *découpage*plan



- het specifieke van de rol van montage en sound design aangeven in relatie tot de andere disciplines
- de hoofdlijnen van de geschiedenis van de narratieve film/documentaire (cinema/tv/online) schetsen en daarbij de belangrijkste kenmerken van de verschillende perioden aangeven
- enkele belangrijke klassieke films of filmfragmenten in eigen woorden inhoudelijk duiden.
- werk van anderen en zichzelf beschouwen en analyseren m.b.v. een eenvoudig analysemodel en er een mening over verwoorden (geluidsanalyse)
- reflecteren op de voortgang van de studie (terugblik blok 1 t/m 3)

#### *Blokdocenten*

Jillis Molenaar, Faye de Wilde

#### *(Gast)docenten*

Ivan Lopez Nuñez (regie/decoupage), en René van Uffelen (studieleider montage), Menno Otten (film in context), Marc Matze en Mies Rogmans (cinematography), Eva Plompen (Montage Praktisch), Kaveh Vares (Composing), Cilia Erens (Hoorbare Ruimte), Ben Zijlstra (Fenomenologie) Gastdocenten case study (NNB)

#### *Onderwijsvorm*

Een mix van colleges, individuele opdrachten en groepsopdrachten waarbij je zelfstandig en deels begeleid samenwerkt

#### *Contacttijd*

120 uur

#### *Toets*

Na afloop van het blok gaan we na of je de belangrijkste leerdoelen van dit blok in voldoende mate hebt behaald. Dit wordt beoordeeld aan de hand van:

- Integrale toetsopdracht 'Given Footage'
- Toets Montage
- Geluidsanalyse

#### *Beoordeling*

Je krijgt de 7,5 EC toegekend indien:

- je voldoende aanwezig bent geweest (we gaan uit van 100% bij de praktische activiteiten en minimaal 80% bij de gemeenschappelijke theorielessen)
- de toetsopdrachten minimaal met een voldoende zijn beoordeeld.

#### *Herkansing*

Opdracht in overleg met de blokdocenten.

#### *Studiebelasting*

7,5 EC (210 uur)

## **Blok 5: het realiseren van een korte documentaire**

In dit blok gaan we ondervinden wat er allemaal komt kijken bij het maken van een documentaire. Wat is de artistieke en maatschappelijke betekenis van de documentairefilm? Wat zijn 'goede' personages en hoe maak je met hen een vertelling? Hoe werkt interview en waar kun je het allemaal voor gebruiken? Hoe kies je voor je vertelling de juiste vorm? En hoe is dramaturgie in documentaire toepasbaar? Er komen veel verschillende



documentairemakers langs, zodat je een breed scala aan werkwijzen en visies voorgeschoteld krijgt.

Je gaat dit blok vooral veel aan de slag. De theorie die je krijgt, kun je zo direct toepassen in de korte documentaires die je gaat maken. Zo doe je eigen ervaring op. Hierop reflecteren en feedback geven aan anderen is daarbij ook belangrijk.

### *Leerdoelen*

Aan het einde van het blok:

- Heb je ervaring opgedaan met een korte documentaire voorbereiden, ontwikkelen en realiseren.
- Kan je vertellend vermogen in beeld en geluid gebruiken om een creatieve documentaire vertelling te creëren.
- Begrijp je de taakverdeling binnen een documentaire en kan je deze toepassen.
- Kan je vanuit eigen rol constructief communiceren met andere betrokkenen van de documentaire.
- Kan je de kenmerken van de belangrijkste documentaire genres herkennen en benoemen.
- Kan je enkele klassieke documentaires in eigen woorden historisch duiden.
- Heb je ervaring opgedaan met werk en werkprocessen van anderen en heb je geleerd om daarop te reflecteren.

### *Blokdocenten*

Astrid Bussink (en eventueel nog nader te bepalen anderen)

### *(Gast)docenten*

Debbie Kleijn, Nederlands instituut voor Beeld en Geluid, Menno Otten, Arjen Sinninghe Damsté, Jeroen Berkvens, Amrita Das, Shamira Raphaëla, Niels van Koevorden, Festus Toll, Ger van Westing, Hasse van Nunen.

### *Onderwijsvorm*

Een mix van oefeningen, workshops, werkcolleges en een integrale eindopdracht.

Literatuur

- Zekere tendensen in de Nederlandse documentaire, van Hans Beerekamp, Amsterdam: Stichting Het Ketelhuis.
- Het vak regie, een introductie, Annemiek van der Zanden en Jet Smit, Filmacademie, 2018.

### *Toets*

- Filmplaan
- De gerealiseerde korte documentaire
- Reflectieverslag

### *Beoordeling*

Je krijgt de 7,5 EC toegekend indien:

- je voldoende aanwezig bent geweest (we gaan uit van 100% bij de praktische activiteiten en minimaal 80% bij de gemeenschappelijke theorielessen)
- de toetsopdrachten minimaal met een voldoende zijn beoordeeld.

### *Herkansing*

Opdracht in overleg met de blokdocenten.

### *Studiebelasting*

7,5 EC (210 uur)





## Blok 6: het realiseren van een korte fictiefilm

Wat wil je vertellen? Waarom? En hoe? Net als in blok 5 zijn deze vragen je vertrekpunt, maar dit keer bij het realiseren van een korte fictiescène. Bij het maken van een fictiefilm komen doorgaans meer mensen kijken dan bij het maken van documentaire; zoals acteurs, production designers en visual effect artists. Al deze mensen moeten met de neuzen één kant op om hetzelfde verhaal te creëren.

Samen maak je een fictieve filmische scène. Een heldere vertelling, die de toeschouwer raakt. Jullie scène voldoet aan de volgende voorwaarden:

- Jullie werken aan een scène van max 5 minuten (incl. eventuele aftiteling). Korter mag ook.
- Je crew en cast bestaat uitsluitend uit de mensen van je groep.
- Jullie ontwikkelen op basis van een gegeven dialoog een premisse, 2 personages en conflict. In de scène vindt een omslag plaats.
- De scène is een heldere vertelling met een begin, midden en eind.

Alle fases van het productieproces komen aan bod; van idee naar onderzoek naar draaien tot post-productie en viewing. De focus ligt in al deze fases op artistiek onderzoek en het werkproces.

Samenwerken en communiceren is tijdens het maakproces essentieel. Om zowel van je eigen proces als dat van je medestudenten te leren spelen peergroups een belangrijke rol in dit blok. Met dit 6e blok rond je tevens het gemeenschappelijke deel van de propedeuse af. Aan het eind van dit blok maak je een reflectieverslag over blok 4 t/m 6 aan de hand van de competenties van de propedeuse.

### *Leerdoelen*

Na afloop van dit blok kan je:

- vanuit verschillende film-disciplines artistiek onderzoek doen naar het inzetten van filmtaal ten behoeve van het te vertellen verhaal.
- vanuit je eigen bijdrage aan het artistiek onderzoek een onderzoeksdossier bijhouden in je DLO onderzoeksdossier.
- in samenwerking met de verschillende vakdisciplines een stijldossier opbouwen en daar vanuit je eigen vakdiscipline een constructieve bijdrage aanleveren.
- in samenwerking met alle vakdisciplines, het pre-productie-, draai- en post-productieproces van een korte fictiefilm doorlopen.
- praktische tools uit de voorafgaande blokken op passende wijze inhoudelijk inzetten om het verhaal te vertellen.
- constructief communiceren tijdens het gehele samenwerkingsproces.
- constructief peerfeedback geven aan medestudenten
- inzichtelijk formuleren hoe je leerproces is verlopen. Waarin ben je vooruit gegaan en wat zijn je verbeterpunten?

### *Blokdocenten*

Eva M.C. Zanen (regie fictie, scenario), Joery Verweij (production design), Marc Matze (cinematography)

### *(Gast)docenten*

Jillis Molenaar (sound design), Edwin Culp (artistic research), Anna de Beus, Ed Caffin (samenwerken en communiceren), Stef Holtz (visual effects), Hanna van der Haar (kostuum en rekwisieten), Seabert Deuling (decor en constructie)





### *Onderwijsvorm*

- De blokopdracht staat centraal. Bij de indeling van groepsopdracht wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de verschillende vakdiscipline. Het staat je echter in dit blok vrij om buiten je eigen vakdiscipline te werken. (Uitzondering: Het is studenten die in dit blok de regie van een film doen niet toegestaan óók een andere discipline uit te voeren, zoals bijvoorbeeld acteren of camera.)
- Gedurende het blok worden er verschillende colleges gegeven ter inspiratie.
- Er zijn coachingsmomenten met de blokdocenten over het filmplan en stijdossier.
- Om niet alleen van je eigen proces maar ook van dat van je medestudenten te leren, krijgt iedere groep een peergroup. Deze peergroup volgt het proces van één andere groep.

### *Toets*

Na afloop van het blok gaan we met behulp van de beoordelingscriteria na of je de belangrijkste leerdoelen van dit blok in voldoende mate hebt behaald aan de hand de volgende producten:

- Het proces (van idee t/m eindresultaat en evaluatie) van de blokopdracht (het realiseren van een korte fictiefilm).
- Het individuele onderzoeksdossier in je DLO portfolio.
- Het reflectieverslag ter voorbereiding van je voortgangsgesprek.

### *Beoordeling*

Je krijgt de 7,5 EC toegekend indien:

- je voldoende aanwezig bent geweest (we gaan uit van 100% bij de praktische activiteiten en minimaal 80% bij de gemeenschappelijke theorielessen)
- de toetsopdrachten minimaal met een voldoende zijn beoordeeld.

### *Herkansing*

Aan het einde van de laatste week is het mogelijk om een reparatie-opdracht te maken als je individuele verslag en/of het onderzoeksdossier niet in orde is. De precieze reparatie-opdracht zal op basis van de eindbeoordeling door de blokdocenten worden geformuleerd en zal uiterlijk half augustus ingeleverd moeten zijn.

### *Studiebelasting*

7,5 EC (210 uur)

## **Specialisatieprogramma Sound Design**

### *Algemene typering en inhoud*

Anders dan in het grootste deel van het propedeuseprogramma volg je in het specialisatieprogramma specifiek onderwijs gericht op de afstudeerrichting. Grotendeels gebeurt dat met de medestudenten van de eigen afstudeerrichting. Het programma wordt verzorgd door de afdeling sound design en vindt gedurende het jaar in een zestal 'specialisatieblokken' plaats. Je leert op deze manier elkaar en de docenten beter kennen. Inhoudelijk ligt de nadruk op het onderzoeken en verwerven van basale technische, ambachtelijke en inhoudelijke vaardigheden. Tijdens de specialisatie krijgen zowel jij als de opleiding een beter beeld van je geschiktheid voor het beroep.

### *Leerdoelen*

Het programma is gericht op de propedeusecompetenties.



### *Onderwijsvorm*

Hoorcollege, werkcollege, zelfstudie en praktijkoefening vanuit opdrachten

### *Programma*

- specialisatie 1: wie zijn we en waar werken we mee introductie en apparatuur en programmatuur leslokaal sound design
- specialisatie 2: aspecten van geluidsopname, -montage en kritisch luisteren: enkele aspecten van het vak verkend
- specialisatie 3: minidocumentaire oefening: de presentatie van een documentair gemanipuleerde werkelijkheid
- specialisatie 4: geluidsmontage, mixage en storytelling: drie kernonderdelen van het vak verder onderzocht
- specialisatie 5: geluidsmanipulatie door worldizen: de heropname en 'vervorming' van geluid speelt een inhoudelijke rol
- specialisatie 6: jouw persoonlijk geluidsperspectief: individueel en in samenwerking verder verkennen van je professionele potentie

### *Toets*

Integrale beoordeling van de competenties van de student op basis van het functioneren gedurende het specialisatieprogramma

### *Beoordelaars*

Michel Schöpping, Jillis Molenaar, Giel van Geloven, gastdocenten Cilia Erens en Bert Kraaijpoel

### *Beoordeling*

De studiepunten worden ná specialisatie 6 toegekend, voorwaarden voor toekenning:

- actieve participatie tijdens specialisatie 1 t/m 6
- voldoende aanwezigheid (verwacht = 100%, minimaal = 90%)
- voldoende beoordeling voor de competenties
- participatie tijdens alle evaluaties en eindevaluatie specialisatie 6
- aanwezig bij het studievoortgangsgesprek
- aanwezig bij het integrale eindbeoordelingsgesprek

### *Studiebelasting*

15 EC (420 uur)

## *Specialisatie 1: wie zijn we en waar werken we mee?*

### *Algemene typering en inhoud*

Kennismaken met medestudenten, de studieleiding, de docenten, het leslokaal met ProTools mogelijkheden én het ontwikkelen van een groepsgevoel. We beluisteren, bekijken en bespreken het aanmeldingsmateriaal. Hierna een grondige introductie van het leslokaal met de mogelijkheden; de 'Mac', het geluidsmontage en mixage systeem 'ProTools', het afluisteren via hoofdtelefoons en luidsprekers, het gebruik van het digitale geluidsarchief en het afleveren van persoonlijk oefenmateriaal via de server.

### *Literatuur*

- handleiding ProTools
- manuals geluidsopname apparatuur

### *Leerdoelen*

Na afloop van dit programmaonderdeel kan je:



- de werking van geluid in het toelatingsmateriaal van de verschillende studenten in eigen bewoordingen duiden en kritisch reflecteren op de kwaliteit van het persoonlijke materiaal
- de in het leslokaal aanwezige geluidsapparatuur bedienen en gebruiken voor het maken en presenteren van geluidsopdrachten
- de geluidserver met en voor de vakklas zinvol inrichten
- een eenvoudige ProTools sessie opzetten, belangrijke instellingen selecteren en een oefenproject op de geluidserver opslaan
- een eenvoudige geluidsmontage maken in ProTools, die voldoet aan vooraf gecommuniceerde inhoudelijke en technische eisen en deze sessie hoorbaar maken via de luidsprekers in het leslokaal, ten behoeve van de evaluatie

#### *Competenties*

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
7. Communicatief vermogen

#### *Onderwijsvorm*

Werkcollege, zelfstudie en praktijkoefening aan de hand van opdrachten

#### *Contacttijd*

30 uur

#### *Docenten*

Michel Schöpping, Jillis Molenaar, Giel van Geloven

### *Specialisatie 2: aspecten van geluidsopname, geluidsmontage en kritisch luisteren*

#### *Algemene typering en inhoud*

Je leert de basisapparatuur voor geluidsopname van realistische documentaire vertellingen aansluiten en gebruiken, je oefent met eenvoudige geluidsmanipulatie en -montage, en doet praktische luisterervaring op tijdens een 'kritisch luisteren' sessie.

#### *Literatuur*

- handleiding ProTools
- manuals geluidsopname apparatuur

#### *Leerdoelen*

Na afloop van dit programmaonderdeel kan je:

- basisaspecten van geluidsopname apparatuur onderscheiden en een gebruikelijke eerstejaars documentaire geluidsopname set aansluiten en bedienen
- de geluidsopname set aansluiten op de gebruikelijke eerstejaars camera's en opname - en weergave levels zodanig instellen, dat het geluid zonder vervorming of toegevoegde systeemruis wordt opgenomen
- een ProTools sessie opzetten waarin het ingevoerde geluid gemanipuleerd en gemonteerd wordt
- door kritisch luisteren belangrijke (technische) aspecten van geluid herkennen tijdens geluidswaergave via een hoogwaardig weergave systeem (hoofdtelefoon of luidspreker(s))

#### *Competenties*

1. Creërend vermogen



2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
7. Communicatief vermogen

#### *Onderwijsvorm*

werkcollege, zelfstudie en praktijkoefening aan de hand van opdrachten

#### *Contacttijd*

30 uur

#### *Docenten*

Michel Schöpping, Jillis Molenaar, Giel van Geloven en gastdocent Bert Kraaijpoel

### *Specialisatie 3: mini-documentaire oefening*

#### *Algemene typering en inhoud*

Samen met de studenten cinematography maak je een korte documentaire oefeningen over een door de docenten opgegeven onderwerp. Gewapend met camera en geluidsapparatuur ga je één dag per week op pad om in steeds wisselende teams het onderwerp te vangen. Inhoud en vorm zijn onderhevig aan factoren die door beide disciplines worden aangedragen, samenwerking is een allereerste vereiste. Voorafgaand aan elke volgende expeditie wordt het werk van de vorige sessie bekeken, beluisterd en geëvalueerd. Afsluitend wordt in samenwerking met de vakklas regie documentair en regie fictie een documentaire vertelling gerealiseerd op een plek die per team vooraf opgegeven wordt waarbij door de sound design student een doordacht geluidsontwerp wordt gemaakt.

#### *Leerdoel*

Na afloop van dit programmaonderdeel kan je:

- de voor documentair filmen gebruikelijke (geluids)apparatuur aansluiten en bedienen
- in de context van de situatie en beoogde vertelling adequate documentaire geluidsopnamen afleveren
- met behulp van een 'microfoonklap' in beeld (vóórklap of náklap) de synchroniciteit van beeld en geluid markeren
- een documentair verhaal vertellen via beeld en geluid, waarbij de samenhang van geluid en beeld een meerwaarde geeft aan die vertelling
- constructief samenwerken met andere disciplines om tot een documentair eindproduct te komen
- een documentaire vertelling voorzien van een doordacht sound design

#### *Competenties*

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
7. Communicatief vermogen

#### *Onderwijsvorm*

praktische oefeningen (workshop) waarbij de docent elke week een oefening opgeeft die de studenten maken en presenteren.



*Contacttijd*  
15 uur

*Docenten*  
Mick van Rossum, Mies Rogmans, Jillis Molenaar en Giel van Geloven

#### *Specialisatie 4: geluidsmontage, mixage en storytelling in geluid*

##### *Algemene typering en inhoud*

Storytelling in geluid: hoe kan geluidsofname de aandacht van een luisteraar zodanig sturen dat deze daarmee een vertelling in geluid waarneemt zonder gebruik van semantisch geluid en welk inhoudelijk geluidsgebruik is herkenbaar in documentaire plannen, scenario's én documentaire - en fictie films.

Geluidsmontage en mixage: je werkt aan de geluidsmontage en mixage van een bestaande filmscène. Door de noodzaak om de filmvertelling via geluidsmontage en mixage inhoudelijk te sturen, raak je bekend met fundamentele eigenschappen van programmatuur en apparatuur en leer je ideeën vorm te geven in een geluidsmontage en mixage die qua opzet en structuur voldoet aan (inter)nationale normen.

##### *Literatuur*

- Documentaire plannen, scenario's en filmfragmenten

##### *Leerdoelen*

Na afloop van dit programmaonderdeel kan je:

- via binaurale geluidsofname een inhoudelijke geluidsvertelling maken zonder gebruik van semantische tekst
- via analyse achterhalen welke geluidsmechanismen zijn bedacht tijdens het maken van het scenario of documentaire plan
- de in het leslokaal aanwezige geluidsapparatuur bedienen en gebruiken voor het maken en presenteren van geluidsofdrachten
- een ProTools sessie opzetten, belangrijke instellingen selecteren en een oefenproject op de server opslaan
- de geluidsmontage groeperen in 'stems' voor: synchroon geluid, atmosferen, effecten en muziek
- een inhoudsvolle geluidsmontage maken in de verschillende stems, die voldoet aan vooraf gecommuniceerde inhoudelijke en technische eisen
- een overzichtelijke ProTools sessie maken en gebruiken voor een 'inhoudelijk-flexibele' stereo mix van de geprepareerde stems tijdens geluidsmontage

##### *Competenties*

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
7. Communicatief vermogen

##### *Onderwijsvorm*

Werkcollege en praktijkoefening aan de hand van opdrachten

*Contacttijd*  
69 uur



### *Docenten*

Michel Schöpping, Jillis Molenaar, Giel van Geloven en gastdocent Cilia Erens

## *Specialisatie 5: geluidsmanipulatie door Worldizen*

### *Algemene typering en inhoud*

Je ontwikkelt je kennis over worldizen en geluidsmanipulatie door een aantal korte geanimeerde/film fragmenten te voorzien van een sounddesign. Door heropname, basale digitale bewerking en manipulatie krijgen de door jou opgenomen alledaagse geluidselementen inhoudelijk een nieuwe functie. Je maakt door synchrese, montage en mixage een overtuigend en inhoudelijk sterk geluidsbeeld.

### *Literatuur*

- scriptie Worldizen Thijs van der Vliet
- handleiding plug-ins

### *Leerdoelen*

Na afloop van dit programmaonderdeel kan je:

- op basis van de analyse van zowel beeld- als geluidsmateriaal meerdere concepten bedenken voor de uitvoering van de opdracht
- met het opnieuw opnemen van akoestisch weergegeven geluid de luisteraar herpositioneren
- technische en inhoudelijke vaardigheid in Protools, Soundminer en Radium vergroten
- plug-ins selecteren en gebruiken die geschikt zijn om een nieuwe inhoudelijke werking te geven aan bestaand geluid
- de inhoudelijke relatie en creatieve ruimte tussen beeld en geluid in film onderzoeken
- persoonlijke ervaringen toetsen aan collectieve ervaringen tijdens de gezamenlijke evaluatie sessie

### *Competenties*

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
7. Communicatief vermogen

### *Onderwijsvorm*

Werkcollege, zelfstudie en praktijkoefening aan de hand van opdrachten

### *Contacttijd*

24 uur

### *Docenten*

Jillis Molenaar en Giel van Geloven

## *Specialisatie 6: jouw geluidsperspectief*

### *Algemene typering en inhoud*

Specialisatie 6 vormt de afsluiting van de reeks voorafgaande geluidlessen, waarin je het tot nu toe geleerde in de praktijk brengt, met de geleerde theorie en techniek als basis voor het



doel: 'de inhoud'. Er zijn in deze periode lesdagen en gezamenlijke dagen gepland – aanwezigheid verplicht – maar een deel van de tijd wordt zelfstandig gewerkt aan vijf opdrachten.

De opdrachten:

1. Het in beeld en geluid maken van twee overtuigende voorbeelden van synchrese.
2. Een door de vakklas gekozen foto fundamenteel 'veranderen' door het toevoegen van een off screen geluidsbeeld van zelf opgenomen geluid
3. De presentatie van een zelfgekozen artikel uit het boek 'Sound for Picture' of 'Soundscape | The School of Sound | London 2005'
4. Het schrijven van een geluidsconcept op basis van een scène uit het scenario, en de in beeld gemonteerde versie van die scène, van de film 'The Broken Circle Breakdown'. Op basis van het persoonlijke geluidsconcept en het synchroon opgenomen geluidsmateriaal een geluidsbeeld construeren waarbij het filmkarakter, diens omgeving én de gebeurtenissen geloofwaardig worden 'gepresenteerd en gerepresenteerd'. Aansluitend de vormgegeven scène en de gekozen aanpak presenteren waarbij de klasgenoten worden uitgenodigd tot het geven van feedback.

*Literatuur*

- Sound for Picture
- SOUNDSCAPE: the School of Sound Lectures 1998-2001

*Leerdoelen*

Na afloop van dit programmaonderdeel kan je:

- door middel van een sferisch geluidsbeeld de inhoud van een vooraf gekozen 'beeld' fundamenteel en 'off-screen' veranderen
- een geluidsconcept schrijven op basis van een scene uit het scenario en de gegeven scene in beeld gemonteerd van de film 'The Broken Circle Breakdown'.
- vanuit een geluidsconcept een geluidsbeeld construeren vanuit het synchroon opgenomen geluid waarbij het filmkarakter, de omgeving en gebeurtenissen geloofwaardig worden 'gepresenteerd en gerepresenteerd' als uitwerking van het persoonlijke geluidsconcept
- een in geluid vormgegeven scène en de aanpak en methode van die inhoudelijke vormgeving presenteren
- uitnodigen tot het geven van feedback en zelf actief feedback geven
- in bestaande literatuur een keuze maken uit interessante invalshoeken in de beschouwing van geluidsgebruik voor film

*Competenties*

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
7. Communicatief vermogen

*Onderwijsvorm*

Werkcolleges, praktijkoefening en zelfwerkzaamheid aan de hand van opdrachten

*Contacttijd*

30 uur

*Docenten*

Michel Schöpping, Jillis Molenaar, Giel van Geloven en Kaveh Vares

